

UITGANGSPUNTENDOCUMENT: VERWACHTING EN STATUS

Een Uitgangspuntendocument (UPD) is een noodzakelijk document voor het certificeren van een brandbestrijdingssysteem. We merken dat er in de markt veel onduidelijkheden zijn over het document. In dit artikel geven we antwoord op de vragen: Wat is een UPD? Hoe komt een UPD tot stand? Waar moet een UPD aan voldoen? En vooral; wat is het niet?

De lange geschiedenis van het UPD

De behoefte om de goede werking van brandbestrijdingssystemen te garanderen en te borgen is er altijd geweest. Dit begint met het vaststellen van ontwerpuitgangspunten die passen bij het te beveiligen object. Vanaf de jaren '70 werden de ontwerpuitgangspunten door inspectie-instellingen in Programma's van Eisen (PvE) vastgelegd, die werden afgetekend door het Bureau voor Sprinklerbeveiliging (sprinkler blijft het voornaamste brandbestrijdingssysteem).

Daarna werden de uitgangspunten van brandbestrijdingssystemen door inspectie-instellingen vastgelegd in een Basis Document Brandbeveiliging (BDB). In 2008 besloot de Raad voor Accreditatie definitief dat het UPD opgesteld moet worden als advies en niet als inspectie-activiteit. Adviesbureaus startten met het opstellen van een BDB of Master Plannen Brandveiligheid (MPB). In 2011 is de naam voor dergelijke documenten gewijzigd in Uitgangspuntendocument, een term die ook de overheid gebruikt in bijvoorbeeld PGS-publicaties.

De huidige situatie

Een UPD is inmiddels een ingeburgerd begrip. Omdat een erkenning als UPD-opsteller (nog) niet verplicht is, zijn er veel partijen die UPD's opstellen. Dit levert grote kwaliteitsverschillen op. Om dit tegen te gaan wordt in de inspectieschema's vastgelegd dat UPD's geïnspecteerd moeten worden door een gecertificeerde instelling. Dit staat bekend als "inspectie basisontwerp".

Het enige kwaliteitsborgingsinstrument voor een UPD is op dit moment het *CCV Certificatieschema Uitgangspuntendocument Brandbeveiliging versie 1.1. d.d. 15 oktober 2018*. Meedoen door adviesbureaus is vrijwillig en kan nog niet worden afgedwongen. SGS Floriaan doet vanaf het begin mee om bij te dragen aan algemene kwaliteitsborging. Wij zijn gecertificeerd UPD-opsteller, te herkennen aan het CCV beeldmerk. Op dit moment (2020) loopt er een traject bij het CCV om dit certificatieschema beter aan te sluiten bij de behoefte van de markt.

Wat is een UPD?

Het Uitgangspuntendocument brandbeveiliging vormt de basis voor het ontwerp van een brandbestrijdingssysteem. Met dit document worden de uitgangspunten van een brandbestrijdingssysteem tussen de gebruiker en kaderstellende partijen (zoals bijv. bevoegd gezag en verzekeraar) duidelijk vastgelegd. Daarnaast is dit ook inzichtelijk voor andere betrokken partijen, zoals bijv. installateurs en inspectie-instellingen.

Een effectief brandbestrijdingssysteem bestaat uit een samenhangend geheel van bouwkunde, installatietechniek en organisatie. Passend bij het gebruik van het bouwwerk en de risico's die daarbij horen. Daarom is het UPD een belangrijk document in het vergunningstraject voor het bevoegd gezag en vaak ook voor het contract met de verzekeraar.

Een UPD van een te certificeren brandbestrijdingssysteem moet de volgende informatie bevatten:

- Algemene informatie over doelstellingen, betrokken partijen, inspectie, certificatie en documentbeheer.
- De beschrijving van het bouwwerk en het gebruik.
- De risicoveiligheidsanalyse bij de diverse brandscenario's.
- Het normatief kader, met naast alle regelgeving ook de van toepassing verklaarde interpretaties en gemotiveerde afwijkingen op de regelgeving.

- De relevante kwaliteitscriteria en prestatie-eisen met betrekking tot de installatietechnische voorzieningen.
- De relevante kwaliteitscriteria en prestatie-eisen met betrekking tot de bouwkundige en organisatorische voorzieningen.

Wat is een UPD niet?

- *Een preadvies brandveiligheid.*
Het technisch/financieel afwegen van (keuzes in) brandbeveiligingssystemen is nuttig en vaak nodig tijdens een voortraject van een UPD. Het preadvies helpt de opdrachtgever in het kiezen van het juiste brandbestrijdingssysteem, voordat die keuze wordt vastgelegd in een UPD. Uiteraard kan SGS Floriaan hierin adviseren.
- *Een Integraal Plan Brandveiligheid (IPB).*
In het overkoepelende IPB worden **alle** noodzakelijke en gewenste brandveiligheidsmaatregelen benoemd en onderbouwd (denk aan noodverlichting, ontruiming, vluchtwegen, brandwerende scheidingen, brandcompartimentsgrootten). Een uitkomst van een IPB **kan** het realiseren van een brandbestrijdingssysteem zijn. De uitwerking daarvan gaat verder in het UPD. Dit illustreert duidelijk de focus van het UPD op het brandbestrijdingssysteem, noodzakelijk om inspectie en certificering te laten slagen. Indien u een IPB nodig heeft, kan SGS Floriaan deze voor u opstellen.
- *Een detailontwerp.*
Een detailontwerp is het ontwerp van de brandbestrijdingsinstallatie zelf door de betrokken installateur. Een UPD is het basisontwerp waaraan een detailontwerp moet voldoen. Indien teveel detailontwerp informatie wordt opgenomen in het UPD is de kans groot dat wijzigingen in het detailontwerp ook leiden tot UPD-wijzigingen om de certificering te continueren. Een UPD dient voldoende informatie te geven voor certificering van het brandbeveiligingssysteem en voor het maken van het detailontwerp, maar ook niet meer dan dat.
- *Een contractstuk ten behoeve van prijsvorming.*
Omdat een UPD verder wordt uitgewerkt in een detailontwerp, is een UPD minder geschikt als contractstuk voor het vergelijken van prijzen van installateurs. Het UPD geeft een behoorlijke ontwerprijheid aan installateurs, die dus makkelijk kunnen scoren met een slim ontwerp. Hierdoor is het voor de opdrachtgever lastig om de verschillende aanbiedingen goed te beoordelen. Uiteraard kan SGS Floriaan hierbij adviseren, door de verschillen in aanbiedingen helder te analyseren, of door naast het UPD ook een contractstuk (werkomschrijving) op te stellen, waarin sturing wordt gegeven aan het detailontwerp om aanbiedingen makkelijker te vergelijken.